

ás.

tam

mal és pontos

jdonos.

A,

Szunk vidéki zletfizetésre ető jövedelkház, rész-ciek-tere 6.

K dicinal borpárlat Stock péből L A.

e állandó ellenőrzés

nzatoktól.

bb üzletben.

11

gy- a

éli- ben. ket.

zf.

Szerkesztési iroda:
Nagybcskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Égész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy óra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybcskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 259. szám.

Hétfő november 14

A parlament munkája.

— november 14.

(Ph.) E héten újból megnyílik a képviselőház kapuja s megkezdődik a parlamenti munka.

A bécsi delegációs tárgyalásoknak minden plauzibilis ok nélkül való kinyújtása késleltette a képviselőházi munka megkezdését. Pedig nagyon sok és igen sürgős feladatok várnak a megoldásra, mielőtt még a karácsonyi és újévi vakáció ránk köszöntene. Arról már szó sem lehet, hogy a még hátralévő hat hét alatt, miközben egyéb fontos, sőt időhöz is kötött javastatokat el kell intézni, a jövő évi költségvetés tárgyalható legyen. A budgetvitának új év utánra való halasztása azonban a rendelkezésre álló idő rövidege miatt csak előnyösnek mondható, ugy a parlamentarizmus mint a politikai helyzet tekintetéből.

Az 1910. évi költségvetést tudvalevőleg még a Wekerle-kormány álitotta össze és ámbátor a koalíció bukása miatt már a munkapárti kabinet képviselte a parlamentben a koalíciónak ezt az örökségét is, nagyobb vita nem fejlődhetett ki körülötte, amiért is ugyszólván en bloc és vita nélkül elfogadta azt egész Ház.

Ezáltal pedig nemcsak az ellenzék volt kénytelen rövidebbre fogni a kritika gyepelőit, hanem a többségi szónokok is elestek az alkalmától, hogy tanuságot tehessenek készütségukről és esetleg új eszmékkel is léphessenek a közéleti fórum elé.

Ugyanezen eset és ugyanezen alkalmatlanság ismétlődött volna most meg ujra, ha tisztán az indeminás elkerülése céljából tétetik kísérlet a költségvetésnek 2—3 hét alatt való keresztülforsziorzására.

Ezuttal pedig minden ilyenmü törekvés annál nagyobb hiba lett volna, mivel a Khuen-Héderváry-kormánynak, illetőleg Lukács László pénzügyminiszternek az 1911-iki költségvetés az első budgetje, amely szerkezetében, összeállításában és egész tendenciájában lényegesen eltér a Wekerle-féle költségvetésektől.

És ép azért teljesen indokolt a kormánynek abbéli törekvése, hogy ne csak a munkapárt tagjainak adassék alkalom tehetségük és tudásuk érvényesítésére, hanem egyuttal tekintettel óhajt lenni az ellenzékre, avégből, hogy az meg a maga részéről megfelelő módon gyakorolhasson kritikát és hogy az ekként párhuzamot vonhasson a volt és a jelenlegi kormány pénzügyi politikája között.

A költségvetési vita jövő év elejére halasztatván, ezuttal még egyszer — s reméljük, hogy évek hosszú során át utoljára — indeminással kell beérnünk. Az indeminin kívül sürgösen elintézendők még a bankszabadalom és perrendtartás ügye, és amennyiben a belgrádi szkupstina lehetővé teszi a szerb kereskedelmi szerződés is még idején törvényerőre emelhetők.

Jövő évre maradnának a költségvetés és létszám fölemelése és az utóbbival kapcsolatos egyéb katonai reformok.

A bécsi delegáció tárgyalások egyik legfontosabb mozzanata volt a katonai reformok kompleumának hivatalos formában való bejelentése.

Most már felette valószínű, hogy mindezek a nagyfontosságú javaslatok

mindjárt a költségvetési vita után kerülnek napirendre.

A katonai kérdésekben a kormány álláspontja pedig az, hogy helyt kell állani a kilences-bizottság által létesült megállapodásokért. Sőt ezekért a követeléseinkért még abban az esetben is küzdenünk kellene, ha a véderő reformja és a létszám felemelése nem is tartoznék az aktuális problémák közé. A kilences-bizottság nemzeti követeléseire a király ismételtlen hozzájárult és botor az a magyar, aki utját akarja állani azoknak a nemzet aspirációinak és a jelenlegi erőviszonyainknak is megfelelő vívmányoknak, a melyeknek keresztülviteléhez már előre biztosítottuk magunknak a király jóakaró támogatását.

Vajjon a delegáció és a parlament ellenzéki tagjai be fogják-e látni, hogy a „holnap“ délibábjá után szaladva, lábbal tiporják a „ma“ legértékesebb javait?

Pedig a nemzet mai érdekeit meg kellene védeni az ellenzéknek is.

HIREK.

Tájékoztató.

November 19. Állandó választmány ülése.
November 22. Rendkívüli megyei közgyűlés.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van. Hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 1/45 óráig délután. Ugyazonazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déiben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon u. 2 órától este 10-ig. Könyvtáróra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület munkásgimnáziumának folyó havi előadásai:
November 15. 8—9-ig gazd. földrajz, 9—10-ig egészségtan.
November 17. 8—9-ig fizika, 9—10-ig egészségtan.
November 22. 8—9-ig gazd. földrajz, 9—10-ig egészségtan.
November 24. 8—10-ig fizika.
November 29. 8—9-ig gazd. földrajz, 9—10-ig irodalom.

IDŐJÁRAS.

A nagybcskerekeli meteorológiai állomás időjárasi jelentése.
November 14.

Barométer súlyedő, délután 1:38 órakor: 755.7 mm.
Hőmérséklet: maximum 9.8 C, min. —2.2 C. Csapadék: —.
Felhőzet: —. Szélirány és erősség: SE, 4.
Jóslat a következő 24 órára: Száraz. Éjjeli fagy. Később enyhébb.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 6 perctől másnapi este 8 óra 38 percgig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percgig; felhőzet: Ci = fűrészfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = bárányfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság, 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

— A közig. bizottság ülése. Torontálvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt 10 órakor tartotta meg rendes ülését dr. Dellimanic Lajos főispán elnöklésével. A bizottság üléséről lapunk holnapi számában közlünk részletes tudósítást.

— Esküvő. Giffinger Imre nagybcskerekeli pénzügyi számellenőr folyó hó 15-én vezeti oltár elé Padén Herresbacher József ottani postamester leányát, Izabellát.

— Ünnepelt közigazgatási bizottsági tagok. Meleg óvációban volt része a közigazgatási bizottság mai ülésén a bizottság két nagy érdemű tagjának Babics Józsefnek és dr. Mangold Samuak. Az ülés folyamán ugyanis felszólalt Steinitzer Géza bizottsági tag s előadta, hogy hírlapok közlése szerint a bizottság egyik tagja Babics József ügyvédi munkásságának negyvenesztendő, másik tagja dr. Mangold Samu pedig ügyvédi munkásságának harminc

esztendő évfordulójához ért. Ügyvédi munkásságukat itt nem méltatja, mert azt az illetékes forma, az ügyvédi kamara már megtette, de nem mulaszthatja el, hogy ugy Babics Józsefnek, a bizottság egyik legrégebbi tagjának, mint dr. Mangold Samunak a közéletben kifejtett hosszú kiváló és buzgó tevékenységéről ebből az alkalmából meg ne emlékezzék s azért javasolja, hogy a bizottság legmelegebb üdvözlését tolmácsolja nekik, kívánva, hogy nagy tehetségeiket még sok ideig a legjobb erőben és egészségben fordíthassák a köz javára.

A bizottság lelkes éljenzéssel tette magáévá Steinitzer Géza indítványát s meleg óvációval vette körül a bizottság két kiváló tagját. Az óvációt előbb Babics József, majd dr. Mangold Samu meghatottan köszönték meg.

— Kinevezés. A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Illijevity Pál okleveles tanítót a czipapjai (volt határörvidéki) közséégi elemi iskolához rendes tanítóvá kinevezte.

— A megyebizottsági tagok választása. Torontálvármegye törvényhatósági bizottsági tagjai egyrészenek mandátuma ez év végével lejár s decemberben új választás alá kerülnek. Az új választásokat a vármegye közgyűlése tüzi ki s választások határnapjának kitűzése céljából a törvényhatóság november hó 22-ikén délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlést megelőző állandó választmányi ülés november hó 19-ikén délután fél 4 órakor lesz.

— A játékony négyelet köréből. A nagybcskerekeli játékony négyelet folyó hó 12-én választmányi ülést tartott, melyen jelen voltak: Steinitzer Gézáné elnök, dr. Mihálovits Ödönne alelnök, Beller Istvánné, Bielek Antalné, dr. Dukesz Mártonné Dienstl Emília, Filkovits Pálné, Haidegger Ödönne, Kokis Sándorné, Kokis Jánosné, dr. Mangold Samuné, Maurer Gyuláné, Solymossy Lajosné, dr. Vinczevidy Ernőné választmányi tagok. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után a szegények között 390 koronát osztottak ki. Elhatározták ezenkívül, hogy 30 iskolágyermeket teli ruhaneműekkel látnak el és kimondták végül, hogy akciót indítanak új egyesületi tagok gyűjtésére.

— Tullics György jubileuma. Torontálvármegye központi járásának tisztviselői s jegyzői kara holnap ünnepli meg 40-ik évfordulóját annak, hogy Tullics György központi járási tb. főszolgabíró a járás ügyeit szolgálja. Az ünnepelésben az egész járás örömmel veszi ki a maga részét, hogy tanubizonyosságát adja annak a meleg szeretetnek és tiszteletnek, amellyel Tullics iránt mindenki viseltetik, aki igazságos bíraskodása és a legszigorubb kötelességérzete révén mindig és mindenütt nagy népszerűségnek örvend. A fényesnek ígérkező jubilaris ünnepség holnap délelőtt 11 órakor lesz az ünnepeltnek Magyarutcai lakásán, akit ez alalommal tisztelői és a járás tisztikara becses ajándékokkal készül meglepni. A jubileum alkalmával tervezett nagy-szabású bankett a járásban uralkodó járvány miatt elmarad.

— Doktorrá avatások. A budapesti tudomány egyetemen szombaton avatták fel az összes orvosi tudományok doktorává Fischer Gyulát, Fischer Mór nagybcskerekeli állami tanító fiát. A fiatal orvos a helybeli főgimnáziumban jeles sikerrel végezte a középiskolai tanulmányait és mint orvosnövendék összes szigorlatait is kitüntetéssel tette le. Irodalmilag is működött és töle jelent meg a könyvpiacra magyar fordításban „A tüdő higiéniaja“ és Forell műve: „A nemi kérdés“.

Ugyancsak ekkor avatták föl a budapesti egyetemen a jogi tudományok doktorává dr. Anuika Aurél ügyvédjelöltet Jankahidról.

— A megyei ipartanács tagjai. A megyei ipartanács rendes tagjait a közigazgatási bizottság mai ülésén Mayer Rezsőt és Mesznik Lipót, pótagokká Benze és Miksát és Csada Károlyt választotta meg. A kereskedelmi és ipar-

kamara a maga részéről a megyei ipartanácsba rendes tagoknak Weisz Izidort és Kutserra Metódot, póttagoknak pedig Bogdán Márkót és Tóth Ferencet küldte ki.

— **A szabad liceum megnyitása.** A kultur-egyesület nagybecskereki szabad liceumának idejéig előadásra az egyesület megnyerte Léva István budapesti felső kereskedelmi iskolai igazgatót, a földrajzi társaság tudós tagját, aki a hajózás történetéről tartott lebilincselő, színes és emellett rendkívül tanulságos előadást, amelyet 164 pompás színesen vetített képpel kísért. Léva előadását dr. Dellmannics Lajos főispán, a kulturregyesület elnöke vezette be, aki páholyából meleg szavakkal üdvözölte a tudós előadót s egyben a szabad liceum idejéig előadásainak ciklusát megnyitottnak jelentette ki. Az előadás nagy számu előkelő közönség jelent meg, amelynek sorában ott láttuk Jankó Ágoston alispánt nejevel, dr. Vinczehidny Ernő m. főjegyzőt nejevel, Babics József jászágorkormányzót, Rohonczy Gedeont stb. A közönség Léva kiváló előadását, amelyet Szenes Adolf tanár kísért az ő ismert szakértelmével vetített képekkel, nagy élvezettel és figyelemmel hallgatta s végül zajos tapsokkal honorálta. Az esti előadást megelőzőleg délután Léva a hajózás történetét előadta a tanuló ifjuságnak is, amikor Knyszkó Lajos intézett hozzá üdvözlő szavakat.

— **Halálozás.** Özv. Wlaskalic Mihályné, szül. Gyorgyevics Miléva, néhai Wlaskalic Mihály tarrasi községi jegyző özvegye ma reggel 7 órakor 66 éves korában Nagybecskereken elhunyt. Halálát hozzátartozóin kívül számos rokon és ismerős gyászolja. Temetése holnap lesz a Jenőherceg-utcai gyászházban.

— **A kolera.** Mint Románéskáról jelentik lapunknak, Magda Anna ottani 64 éves asszony tegnap koleragyanus tünetek között megbetegedett s néhány órai kínzó után meghalt. Az esetről ma reggel értesítették a központi főszolgabíroságot s Lowieser Imre főszolgabíró és dr. Nóray Pál járásorvos még a délelőtti folyamán kimentek Románéskára, ahol a szükséges intézkedéseket megtették.

— **A községi zárkák.** A vármegye alispánja a következő rendelkezést intézte valamennyi főszolgabíróhoz és községi előjárósághoz: A beérkezett jelentések szerint igen sok községben még nincsen zárka, avagy nem megfelelő a meglévő községi zárka. Miután elkerülhetetlenül szükséges az, hogy minden községben a község házában megfelelő községi zárka legyen, felhívom főszolgabíró urat, intézkedjék ha adektalanul azirant, hogy azon községekben, ahol nincsen községi zárka, avagy a meglévő zárka nem megfelelő, ott megfelelő zárkák építtessenek házilag az illető községek által a községi házi pénztár terhére, mint kisebb szerű építkezések. Ennek eredményéről határidőre tegyen jelentést. Utasítsa főszolgabíró ur szigorúan a községi előjáróságot, hogy a meglévő községi zárkák mindenkor jókarban és tisztán tartassanak. Kötelességévé teszem a járási orvosoknak, hogy minden egyes községi hivatalvizsgálatok alkalmával, vagy más hivatalos kiszállások alkalmával mindenkor személyesen meggyőződést szerezzenek arról, hogy a községi zárkák megfelelnek-e az egészségügyi követelményeknek és ellenesetben tegyenek arról hivatalos jelentést a járási főszolgabíró urnak a zárka helyreállítása végett. Egyben pedig elrendelem, hogy azon községben, ahol megfelelő községi zárka van, a kihágási eljárások során elzárásra elítelt, avagy behajthatatlanság folytán elzárásra átváltoztatott egyének az eljárást a községi zárkában szenvedjék el, miért is ily esetekben az ítélet, avagy határozat jogerős példányra foganatosítás végett a községi előjáróságnak kiadandó azon megjegyzéssel, hogy az elzárással büntetett egyén köteles elővezetési terhe alatt a községi előjáróság által kitűzendő időben a község házában megjelenni az önköltségi elzárás elszívására végett.

— **A kiszabadult rab gyilkosa.** Még szeptemberben történt, hogy a szomszédos Felsőmuzslyára vezető országút árkában meggyilkolva aláltak Hollósi József kéczeli illetőségű, 43

Sunlight Szappan

A háziasszonyok szívét megörvendeztetli, mert a ruhának vakító fehérségű tisztaságot és kellemes illatot kölcsönöz. És mily játszó könnyű a mosás! A ruhát csak beszappanozzuk, egy ideig állni hagyjuk aztán kimoszuk és felakaszthatjuk!

Nincs többé dörzsölés, nincs főzés és forrázás!

8, 16 és 30 filléres darabokban kapható.

éves napszamos holttestét. A fején lövéstől eredő seb tátongott, a testén több halálos kézzurást találtak, a feje pedig szinte a felismerhetetlenségig össze volt roncsova. A csendőrség azóta mindenfelé kereste a gyilkost, de nem akadt rá, pusztán a meggyilkoltnak személyazonosságát sikerült egy a zsebében talált munkakönyv alapján megállapítani. Dr. Kovács Rókus nagybecskereki kir. ügyész sürgönyileg információkat kért Kéczelről, ahonnan hamarosan meg is érkezett a válasz. E szerint Hollósi tolvajlásért és több más bűncselekményekért összesen mintegy 20 évet töltött a börtönben s csak kevéssel meggyilkoltatása előtt szabadult ki a vaczi fegyházból. Hollósi még azt is tudták Kéczelen, hogy a fegyházból való kiszabadulása után egy Uzurov Szvetozár nevű beodrjai fegyencársával Délvidékre ment. A gyilkosságot tehát valószínűleg fegyencársra követte el. Hosszas kutatás után a csendőrség most elfogta Uzurovot, aki azonban midőn kérdőre vonták a gyilkosság miatt, tagadt. A csendőröknek feltűnt azonban, hogy a kabátján felemás gombok vannak, köztük ugyanolyanok, mint a milyenek a meggyilkoltnak kabátjáról hiányoztak, a melyeket Uzurov valószínűleg a dulakodás közben tépelt le s nehogy bűnjelképt megtalálják, zsebre vágott. Uzurov Szvetozárt különben már átadták a nagybecskereki kir. ügyészségnek s most folyik ellene a vizsgálat.

— **Vonatkisiklás.** Nagy rémület volt ma reggel a szomszédos eleméri pályaudvaron. A Nagykikinda felől jövő s délelőtti 10 óra 21 perckor ideérkező 4718. számú személyvonat ugyanis közvetlenül a pályaudvar előtt eddig még ismeretlen okból kiskított. Egy második és egy harmadik osztályú kocsi kiugrott a sinekből s a szomszéd vágányon álló teherkocsikra dült. A vonaton utazó közönség között persze nagy pánik keletkezett, szerencsére azonban a vonat üstént megállt és sem a két felborult, sem a többi kocsi utasainak a legcsekélyebb bajuk sem történt, egynehány kocsi azonban erősen megsérült. A pályatest is megrongálódott, de rögtön javítás alá vették, úgy, hogy a forgalomban semmiféle zavar nem lesz. A vonat félórai késéssel érkezett Nagybecskerekre. A kisiklás ügyében szigorú vizsgálatot indítottak.

— **A dráma utójátéka.** Melle Antónia volt kávéházi pénztárosnő, aki mintegy 3 hónap óta közös háztartásban élt Nánássy Elemér itteni áll. végrehajtóval s aki a napokban egy hevesebb jelenet alkalmával hasbaszurta Nánássyt, a rendőrség beszállította a kir. ügyészség fegyházába. A szerencsétlen, különben is idegbajos asszonyt a közte és Nánássy között lefolyt dráma annyira megrendítette, hogy a fegyházban több ízben ideggörcsöské esett s szombat délután 1 óra tájban egy hevesebb idegroham alkalmával öngyilkosságot akart elkövetni. Melle Antónia ugyanis összetörte a cellájában levő petróleumlámpa cilinderét s egy darab üvegseréppel felmeszette az ütüret. A fegyházőrök még idejekorán észrevették az öngyilkossági kísérletet s beköztötték a sebet, úgy, hogy mire dr. Magyar Károly fegyházorvos megérkezett, a vérzés már elállt.

Törvényszék.

§ **Uj vizsgálóbíró.** A m. kir. igazságügy-miniszter a nagybecskereki törvényszék területére vizsgálóbíróvá Szabó Béla kir. törvényszéki bírót, állandó helyettesévé pedig Putics Oktáv kir. törvényszéki bírót rendelte ki. Benedek Jenő törvényszéki bírót, az eddigi vizsgálóbíró polgári föllebbviteli tanácsához kerül.

§ **Rómdráma az órházban.** A nagybecskereki kir. törvényszék mint esküdttörvényszék szombaton délután fejezte be Bozó Bálintné bűnügyét, akit tudvalevőleg azért állítottak bíróság elé, mert brutális férjét a gaádi gátórházban éjszaka idején egy baltával agyonverte.

A kihallgatott tanúk kivétel nélkül a vádlott mellett vallottak, megerősítvén azt, hogy Bozó férje iszákossága s a rossz bánásmód miatt több ízben elhagyta otthonát, de a férj könyörgéseire és ígéreteire mindig visszatért.

A vád és védbeszéd után az esküdtek meghozták a verdikét, amely szerint Bozó esetében megállapították a jogos önvédelmet s nem bűnösnek mondták, amely verdikét alapján a királyi törvényszék a vádlottat felmentette.

Az ítélet jogerőre emelkedett s így Bozónét azonnal szabadlábra helyezték.

§ **Revolveres rablók.** Két fegyházzel ember állott ma az esküdtszék előtt. Az egyik Vucsetich Imre törökbecsei illetőségű kepec, a másik Pál János surjáni napszamos. Vucsetich 53 éves s ebből 30 évet töltött különböző büntetéseket a fegyházban, Pál János pedig 58 éves s 19 évig raboskodott. Mindketten augusztusban kerültek csak ki a fegyházból és szeptemberben már rablás miatt gyűlt meg ismét a bajuk a bírósággal. A két fegyházzel ember ugyanis rendszeres teret főzött ki arra, hogy a környékbeli falvak lakosait fosztogassa, de mindjárt az első kísérletnél rajtavestettek. Ez Itvarnokon történt szeptember 11-ikén este 10 órakor. A két fegyenc Törökbecséről Vucsetich őrősián Itvarnokra hajtott, ahol a község határában kifogtak s megvárták, míg besötétedik. Az éjszaka leple alatt azután besurrantak Ballai Ferenc udvarába s onnan két párnát és 28 libát akartak elvinni, az éjjeli őrök azonban feltartóztatták őket. Vucsetich revolverével az éjjeli őrökre lőtt, majd mindketten visszamenekültek Ballai udvarára s annak kertjén keresztül akartak megugrani, Ballai azonban már az udvaron volt s egyik menekülő tolvajt, Vucsetichet el is fogta, aki azonban revolverrel Ballai lábára lőtt. Időközben Ballai fia is apjuk segítségére jötték s Vucsetichet megkötözve átadták a csendőröknek. Pál Jánosnak a nagy kavarodásban sikerült elmenekülnie s a kocsiával visszahajtott Törökbecsére, a csendőrök azonban őt is kézrekerítették.

Ez ügyet Junker János törvényszéki bíró elnöklésével ma tárgyalta a nagybecskereki esküdtszék. Bírak voltak: Junga Aladár és Szilágyi Lajos, jegyző: Sahin-Tóth István, ügyész: Cenger Nándor, védők: dr. Eibeschutz Miksa és dr. Viarszku Miklós. Az ügyész mindkét vádlottat rablás bűntettével vádolja. A délelőtti a vádlottak és a tanúk kihallgatásával telt el s ítéletre valószínűleg csak este kerül a sor.

Irdalom.

* **A kellemetlen völegény.** Dénes J. Gyula a fenti címmel lefordította Kotzebne-nek „Pachter Feldkümmel von Tippelskirchen“ című kedves bohózatát s a munka most jelent meg Balla Imre budapesti cég kiadásában. A gördü lekeny irodalmi értékű fordítás hűen adja vissza Kotzebne munkájának finomságait és szépségeit s Dénes J. Gyula dicséretes munkát végzett. A Kober pompás címlapjával izlésesen kiállított könyv ára 1 kor. 50 fillér s kapható minden könyvkereskedésben.

* **Hatszáz szám Magyar Könyvtár.** A Lampel-Wodianer cég vállalata, mely már szinte kulturális tényezővé nőtte ki magát, a mostani sorozattal ismét jubiláris állomáshoz érkezett; most adta ki ugyanis hatszázadik számát. A sorozat, mely ez ünnepi számot magában foglalja, ismét a régi, jól bevált csapáson halad: adni a legjobbat a régi klasszikus irodalomból, lehetőleg új fordításokban, adni a legérdekesebbet a modern szépirodalomból, és végre gondoskodni olyan olvasmányról is, mely amellet hogy

SZÁLLITÁSI, BIZOMANYI, INCASSO FIÓK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

PERL MÓR ÉS FIA : SZÁLLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközlünk mindennemű szállításokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsijainkban, valamint mindennemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyújtunk.

482x200. 122

ALAPITTATOTT 1863. ----- FŐÜZLET SZEGEDEN. ----- ALAPITTATOTT 1863.

lekötheti a felnőttek figyelmét is, mégis első sorban az ifjúság képzését van hivatva szolgálja. Az első kategóriából most egy Shakespeare-darabot kapunk, még pedig — mert a „M. K.” még e részben is igyekszik aktuális lenni — III. Rikárdot, melyet a Nemzeti Színház a jövő héten fog előadni új betanulással, természetesen abban az új fordításban, mely itt megjelenik. Ez a fordítás Radó Antalnak, a „M. K.” szerkesztőjének munkája, kinek a műfordítás terén elért nagy sikereit méltó módon fogja gyarapítani. — A második kategóriából egy izgatónan érdekesítő francia elbeszélést kapunk, mely szintén dicsekedhetik az aktualitás előnyével, amennyiben meséje a léghajózás körül forog. Címe: „Az auto-immobil” és szerzője Maurice Renard, egy nálunk még kevésbé ismert újabb elbeszélő, aki nagy mestere az eféle tudományos fantazmagóriáknak. A fordítás Benedek Marcell jeles tollát dicséri. — Végre a harmadik kategóriához tartozik maga a jubiláris 600. szám, melynek a „M. K.” számára való átengedésével nem kisebb ember fejezte ki a vállalat iránti elismerését, mint Vaszary Kolos hercegprímás. Hogy a biboros főpap mily kiváló művésze a szónoklatnak, mindenki tudja; de sem egyházi, sem egyéb alkalmi beszédei eddig nem voltak összegyűjtve. Annál nagyobb örömmel fogja venni minden tisztelője, hogy most legalább egy részük hozzáférhetővé lesz a nagy közönségnek, és hozzáférhetővé lesz kivált a tanuló ifjúságnak, mely kevés szebb mintaképet olvashatja a szónoki művészetnek, mint Vaszary Kolos e kis remekét. Az összegyűjtés és szerkesztés munkáját egyébiránt nem maga a primás végezte, hanem Keményfy K. Daniel esztergomi plébános, egyike a magyar tanügyi irodalom legjelesebb szakembereinek. Ince, ezeket nyújtja a „M. K.” ez újabb stációján dicsőséges pályafutásának, melyre büszkén tekinthet vissza a vállalat szerkesztője és kiadója egyaránt és amelyen az egész művelt magyar közönség szeretete kíséri. Teljes jegyzéket ingyen küld bárkinek a kiadóhivatal (Andrássy-ut 21.) vagy bármely könyvkereskedés.

* **A Maczkó család** ugyan elszaporodott Budapesten, most már nemcsak Dörmögő Dörmötör és Hörpentő bátya kalandoznak a fővárosban, hanem a két kis rossz boc, Zebike és Pimpi, továbbá huguk Dorka, de meg Toppantó néni is, aki ért a fogfájás elmulasztásához. Mennél több van, annál több kalandjuk kerül Sebők Zsigmond és Benedek Elek gyermeklapjába, a Jó Pajtásba. E kedves és bájos lap legújabb, november 13-iki számában találjuk ezenkívül Benedek Elek szép versét, Mézes János elbeszélését, Altai Margit vidám gyermekdarabját, mesét az üres hordócskáról, kedves képet Javor Páltól a táncóráról, Tallián Gábor verséi, cikket a Tiszáról Bökényi Danieltől, verset Endrődi Sándortól, tréfás történetet Zsiga bácsitól, regényfolytatást Benedek Elektől, tréfát, rejtvényeket, szerkesztői üzeneteket stb.

A Jó Pajtás előfizetési árai: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2-50 K. Előfizetési pénzek IV., Egyetem utca 4. szám alá küldendők.

TÁVIRATOK

A politikai élet.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) A delegáció tárgyalásai a végük felé közelednek s a magyar delegáció valószínűleg már holnap befejezi tanácskozásait. A politikai élet mozgalmasága ezután átvonul a képviselőházba, a mely holnapután, szerdán kezd meg üléseit. A készfuzetések ügye a szakelődök kezéből a két kormány kezébe megy át s a két pénzügyminiszter holnap tanácskozik a végleges megállapodás dolgában. A kormánynak ezenkívül meglehetősen gondot okoz a horvát válság, amely újból kiélesedett, miután a bán a horvát koalícióval nem tudott megegyezésre jutni.

A delegációból.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, A magyar delegáció ma délelőtt teljes ülést tartott, a melyen folytatta a külügyi költségvetés tárgyalását. A mai ülés napirendjére ki vannak tűzve a zárszámadási és pénzügyi albizottság jelentései is. Valószínű, hogy a magyar delegáció holnapra teljesen befejezheti tárgyalásait.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál” ered. táv.) A képviselőház holnapután, november 16-ikán, szerdán délelőtt ülést

tart, a melynek napirendje a kereskedelmi miniszter jelentése 26 vicinális vasutról és a polgári perrendtartás.

A banktárgyalások.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Papp és Teleszky államtitkárok ma délelőtt jelentést tettek Lukács László pénzügyminiszternek a banktárgyalásokról. A pénzügyminiszter ma Bécsbe utazik, ahol tanácskozni fog az osztrák pénzügyminiszterrel.

A horvát válság.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Tomasics horvát bán ma reggel odaérkezett s a délelőtti folyamán tárgyalta gróf Kuen-Héderváry Károly miniszterelnökkel. A tanácskozást az tette szükségessé, hogy a bánnak a koalíció vezérével folytatott egyezkedési tárgyalásai a vasuti pragmatika követelésén hajótörést szenvedtek s az így előállt helyzetet kellett a bánnak a miniszterelnökkel megbeszélni.

Kereskedők és iparosok az új perrendtartás ellen.

Budapest, nov. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A kereskedők és iparosok tegnap Budapesten nagygyűlést tartottak, amelyen állást foglaltak az új polgári perrendtartásnak őket érdeklő intézkedései ellen.

Kereskedelmi szerződésünk Szerbiával.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Belgrádból sürgönyzik, a szkupstina tegnapi ülésén napirendre tűzte a monarchiánkkal kötendő kereskedelmi szerződésről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

A katolikus nagygyűlés.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál” eredeti táv.) Tegnap kezdődött a három napra tervezett tizedik katolikus nagygyűlés. A nagygyűlésen, amelyen az ország különböző részeiből nagy számmal vettek részt a katolikusok, megjelent Zichy János gróf kultuszminiszter is. A nyilvános gyűlést délelőtt 11 órakor a Vigadó nagytermében gróf Széchenyi Emil nyitotta meg, majd Csernoch János püspök mondott beszédet a koronáról és a királyról, gróf Somsich Béla pedig a pápa tekintélyéről beszélt. Délután 3 órakor a katolikus népszövetség tartott gyűlést Prohaszka Ottokár püspök elnöklésével. A gyűlésen Rakovszky István mondott nagy beszédet, amelyben tette szölitotta fel a katolikuságot s éles támadást intézett a szabadkőművesek ellen. Ugyancsak délután volt a katolikus egyetemi ifjúság ünnepélye, amelyen az ünnepi beszédet Apponyi Albert gróf mondta. Délután üléseztek még a keresztény munkások, a Mária-kongregációk, este pedig a keresztényszociális nagygyűlést tartották meg. Ma délelőtt az alkohollelenező szövetség, a legényegyesületek, a katolikus patronage-egyesület, a katolikus iskolaegyesület, a Szent László-társulat, a keresztény iskolatársulások gyűléseztek, azonkívül irodalmi matiné volt a Szent István-társulat disztermében. Délután 5 órakor lesz a második nyilvános gyűlés, azonkívül gyűlésezik a tanárok, hitoktatók egyesülete, valamint a Szent Erzsébet egyesület.

Tolsztoj megkerült.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Szentpétervárról jelentik, az eltűnt Tolsztoj tartózkodási helyét sikerült kinyomozni. Tolsztoj a kalugai kormányzóságban levő Martinszki kolostorban tartózkodik.

Nagy vasúti szerencsétlenség.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Nagykátáról táviratozzák, az állomás közelében egy személyvonat befutott az ott álló tehervonatra, úgy, hogy a kocsik egymásra tódultak. Az összeütközés következtében 18 utas megsebesült, köztük 2 halálosan, 6 pedig

súlyosan. A vasuti kocsik nagy része összezúzódott s a pályatest is rendkívül megrongálódott.

A mézárások és a husrágaság.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti mézárások egyesülete tegnap népes közgyűlést tartott, amelyen követelték a szerb határ megnyitását és az argentinai hus behozatalát.

Lázadás egy kolerás hajón.

Budapest, nov. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) A „Kazán” nevű hajón két koleraeset fordult elő, miért is a hajót Titel közlelésben vesztegrár alá helyezték. A hajón levő matrózok azt követelték a kapitánytól, hogy vigye őket máshová, de a kapitány ezt nem tette meg. Erre a matrózok fellázadtak, rátámadtak a kapitányra és véresre verték. Végre is csendőrök jöttek a kapitány segítségére és ezek azután megrendszabályozták a matrózokat.

Főszolgabíró és táblabíró pöre.

Budapest, november 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szegedi törvényszék előtt tudvalevőleg már napok óta folyik az a pör, melyet Simon Ákos táblabíró indított Petrovics battonyai főszolgabíró ellen, amiért ez őt különböző inkorrektességgel vádolta. A pörben ma hozott ítéletet a szegedi kir. törvényszék és Petrovicsot felmentette.

Határidő-üzlet.

Budapest, nov. 14. (A nagybecskereki Lloydtársulat távirata.) A mai tozsden déli zariatok a következő árakat jegyezték: Buza (novemberre) . . . . . 21.94 — — Zab (áprilisra) . . . . . 16.60 — — Tengeri (májusra) . . . . . 11.14 — —

Felelős szerkesztő: **SOMFAI JÁNOS.**

Kapható Nagybecskereken: ROSA BÉLA, FENDLÉN JÓZSEF fűszerkereskedésében, s más kereskedésekben.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1910. októbertől.

Erkezik:

a) **A nagybecskereki pályaudvarra:**
Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 23 p.
Pancsováról: délután 5 óra 15 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 3-16 óra
Szegedre: (motorosok) d. e. 10 óra 21 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.
Szécsányból: este 6 óra 40 perckor.

b) **A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:**
Zsombolyáról, Verseczről, Alibunarról és Temesvárról: este 3 óra 15 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. délután 4 óra 19 perc, este 9 óra 34 perc.
Szécsányból: este 6 óra 29 perckor.

Indul:

a) **A nagybecskereki pályaudvarról:**
Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 15 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 40 p.
Szegedre: (motorosok) délután 1 óra 20 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
Zsombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 15 p.
Temesvár, Versecz, Aultfalva—Pancsova és Alibunarra reggel 3 óra 33 perc.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 26 p. délelőtt 11 óra 55 p., délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Szécsányra: reggel 6 óra 31 perckor.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zsombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 1 óra 50 perckor.
Zsombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.
Szécsány—Versecz: minden csütörtök és vasárnapon reggel 5 óra 30 perckor.

A pancsovai kerületi munkásbizt. pénztár igazgatóságától.

3396/1910. sz.

947-1.1

Pályázati hirdetés.

A pancsovai kerületi munkásbiztosító pénztár Pancsova városára nézve **három kezelő**, illetve **rendelő** és **egy főorvosi állást** szervezett. Előbbieknél a kezdő fizetés 3000—3000 kor., utóbbinál 500 kor. Jut egy orvosra valamivel több mint 800 tag. Minthogy ezen határozat felsőbb jóváhagyást igényel, addig is 8 kor. 22 fillér, illetve 1 kor. 37 fill. napidíjjal kíván a pénztár orvosokat, illetve főorvost alkalmazni ideiglenesen.

Egyik orvos a pénztár helyiségében a járóbetegeknek rendel.

Pályázni óhajtók az 1907: XIX. t.-c. 110. §-ban előírt minősítésen kívül kötelesek igazolni, hogy Magyarországon orvosi gyakorlatot folytatni jogosítottak.

A pályázat határideje 1910. évi **november 30-ika déli 12 óra**, de fentartja a pénztár magának a jogot ezen idő letelte előtt is az állásokat betölteni, illetve a pályázót a szolgálat azonnali megkezdésére felhívni.

Egy évi probaidő után történik a véglegesítés.

Pancsova, 1910. évi november 8.

Rakicsics Károly,
igazgató. 953-1.1

Spechár Béla,
elnök.

UJBOR

= kapható =

hektoliterenként

dr. Brájjer Lajos szőlőjéből

Nagybecskerek, Zápolya-utca 1-ső szám alatt.

941-x.3

722-60.60

Riessner-kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakarékosabb folytatói

Egészségi szempontból a legideálisabb rendszer.

Egyszeri betüzeléssel egész lélen ég, miáltal a sok fáradsággal és költséggel járó mindennapi betüzelés megtakaríttatik.

Látható tűz. Eredeti biztonsági szabályozó.

Gázomlás vagy robbanás teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges melegség különösen a szoba alsó légrétegeiben is.

Egyedüli elárúsítás Nagybecskerek és vidéke részére:

Boleszny Antal

vaskereskedésében az arany kaszához

Honyadi-utca 606/37.

A Sorger-féle Königsdorf-Albrechtsdorf és Giselenhain védgátat építő és földmívelő részvénytársaság.

Haszonbéri hirdetés.

A III. alibunári öb'özetben és Szeferin község határában fekvő „Kettacska Greda” nevezetű 1007 hold területű föld legelőnek, kaszálónak és halászati célokra 1911 évi január hó 1-től kezdődőleg az 1911-ik évre haszonbérbe adatik.

Ajánlatok 400 kor. bánatpénzzel megterhelten előírt részvénytársaság vezérigazgatójához Franz J. L. takarékpénztári igazgató urhoz folyó évi **december 20-ig** nyújtandók be.

A szerződés közelebbi feltételei dr. Pollák Győző jogtanácsosnál tekinthetők meg.

Nagybecskerek, 1910. évi november 13.

Dr. Pollák Győző.

Franz J. L.

953-1.1

321125. F. IV. 1910.

M. kir. államvasutak.

Arverési hirdetés.

A kézbesíthetetlen küldemények a vasuti üzlet-szabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban, délelőtt 9 órakor a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett, nyilvánosan eladatni:

Pozsonyi állomáson	nov. 24.
Budapest dunaparti teherudvaron	nov. 23.
Győri állomáson	nov. 22.
Szabadkai állomáson	nov. 17.
Ujvidéki állomáson	nov. 18.
Pápai állomáson	nov. 23.
Kassai állomáson	nov. 17.
Losonczy állomáson	nov. 22.
Miskolc—gömöri pályaudvaron	nov. 21.
Eszéki állomáson	nov. 23.
Szegedi állomáson	nov. 16.
Temesvár Józsefváros	nov. 17.
Debreceni állomáson	nov. 23.
Szatmárnémeti állomáson	nov. 24.
Kolozsvári állomáson	nov. 25.
Nagyvárad állomáson	nov. 24.
Aradi állomáson	nov. 14.
Békéscsabai állomáson	nov. 15.
Pécsi állomáson	f. évi nov. 23.
Zágrabi állomáson	nov. 18.
Fiumei állomáson	nov. 17.
Sátoraljaújhelyi állomáson	nov. 18.
Szokolai állomáson	nov. 25.
Brassói állomáson	nov. 24.

Budapest, 1910. évi október hó.

1590-X 11

Az igazgatóság.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

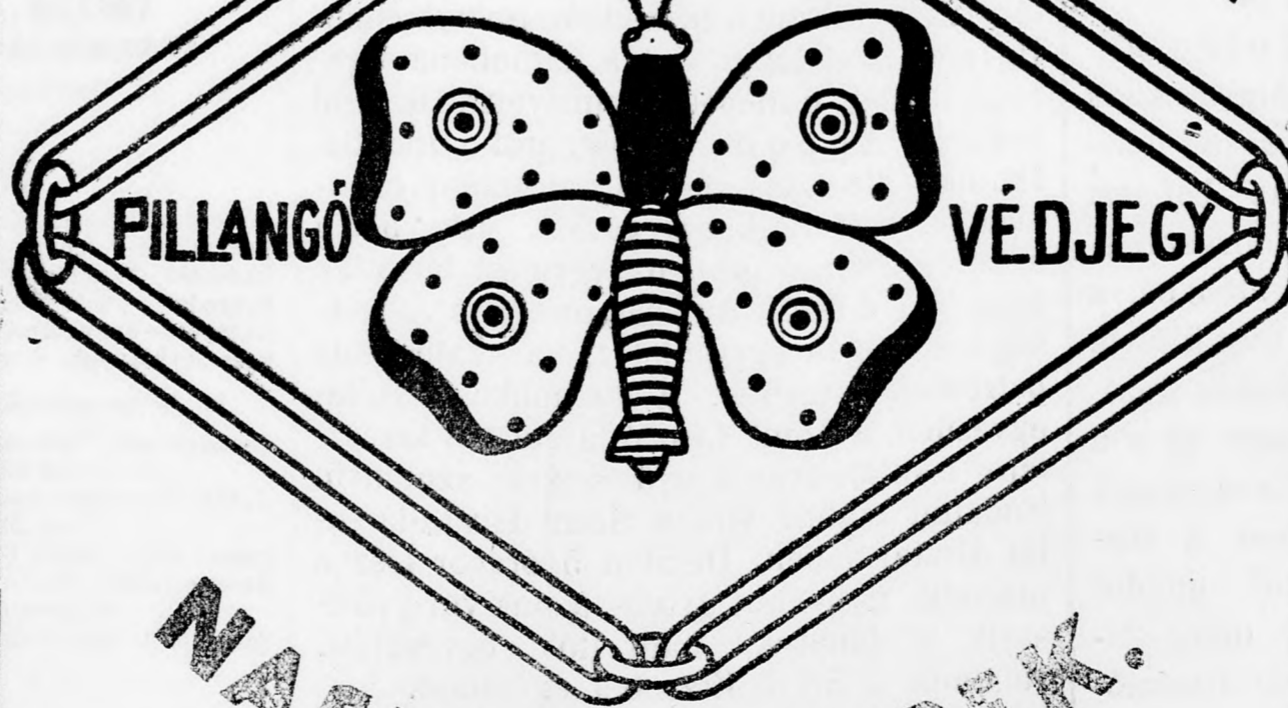
UJBOR

dr. Brájjer Lajos szőlőjéből.

Literje 36 krajcár.

Kapható: Zápolya-utca I. szám alatt (a házmesternél).

942-x.3

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

**Torontáli
strapa cipők
frt 3.75**

**Téli cipők
Torontáli
cipők**

Téli ingek

Téli nadrágok

Téli kesztyűk

Téli harisnyák

Sétabotok

Kézimunka kiállítás**Benó Testvérek ezelőtt A. F. Kokits**

divat-, rövid- és cipőáruháza

Telefon 201.

Alapított 1870.

641-200.74